

К. Д. Ушинський вважав, що існує велика потреба спостерігати за самостійним мисленням на уроці, щоб спонукати учнів шукати істину при розв'язуванні задач. «Самостійність думки, — казав відомий педагог, — це єдина міцна основа всіх плідних знань».

Суть проблемного навчання слід розуміти як організацію навчально-виховного процесу, коли під керівництвом вчителя створюється проблемна ситуація та самостійна діяльність учнів, спрямована на усвідомлення, сприйняття та її вирішення, що призводить до отримання нових знань і умінь. .

Проектно-орієнтоване навчання — це «один із продуктивних варіантів навчання, який спрямований не на оволодіння знаннями та навчальними планами, а на ефективне використання, розвиток і збагачення світів досвіду та сприйняття студентського світу» [3].

Вивчення ботаніки в загальноосвітній школі спрямоване не тільки на засвоєння певних знань, а й на розвиток особистості учня. Тільки завдяки використанню нових освітніх технологій можна побудувати навчальний процес з урахуванням потреб і здібностей кожного учня. Використовуючи нетрадиційні технології навчання, що дозволяють учням брати безпосередню участь у проектуванні навчального процесу, це забезпечує міцне і свідоме оволодіння змістом предмета, розвиток логічного мислення, творчої активності, вміння працювати самостійно.

Перелік посилань:

1. Костира Т.М. «Сучасний урок біології: теорія і практика»// Біологія – 2011. - № 22-24
2. Наволокова Н.П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. – Х.: Вид.група «Основа»,2009. – 176 с.
- 3.Ожегов С.И. Словарь русского языка.– М.: Рус.яз.,1985
4. Пасечнікова Л.П. Технологія досягнення професійного успіху: навчально методичний посібник для вчителя. - Х.: Вид.група «Основа», 2007

Курицький І.С., студент групи МЛСп -201

Національний університет «Чернігівська політехніка», ivan920@ukr.net

Науковий керівник: Селінний М. М., канд.екон.наук

Національний університет «Чернігівська політехніка», selm@meta.ua

ПРОЄКТ СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР В ДЕРЖАВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ «ГОРОДНЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

Створення штучних насаджень займає одну з найголовніших ланок в забезпеченні лісовідновлення та лісорозведення. Завдяки створенню лісових культур вирішується низка принципових питань щодо біології і господарської цінності майбутнього лісу.

Об'єктом дослідження є лісокультурний фонд ДП «Городнянське лісове господарство», предметом - склад лісових культур на лісокультурній площі.

У результаті дослідження теоретично обґрунтовано та практично розроблено проект створення лісових культур шляхом штучного лісовідновлення на прикладі ДП «Городнянське лісове господарство» на лісотипологічній та господарсько-економічній основі.

За 50 років площа лісів зросла на 21%, проте ліси розміщені дуже нерівномірно. Лісовий фонд України представлений в основному цінними твердолистяними та хвойними породами. Кліматичні та ґрунтові умови України сприятливі для розвитку та росту деревних рослин.

Проектування лісових культур залежить від категорії лісокультурних площ. Штучні насадження створюються на типологічній основі, за умовами місцезростання - екологічними, едафічними й біологічними факторами, які взаємозв'язані і безперервно впливають на розвиток деревостанів.

При створенні насаджень підбирається такий склад порід, щоб рослини сприяли розвитку одна одній. Насадження проводять з використанням тієї рослинності, що вже створила лісостан. Головні породи добирають з урахуванням їх біологічних та екологічних особливостей, стану лісокультурних площ, ґрунтових і кліматичних умов, цільового призначення насаджень і економічних факторів, тобто головна порода повинна відповідати корінному типу лісу. При виборі супутніх порід враховують їх лісівницькі та господарські особливості, оскільки, супутні породи повинні сприятливо впливати на ріст головних порід і підвищувати продуктивність насаджень.

Продуктивність насаджень багато у чому залежить від частки всіх компонентів лісу. Це зумовлено різними ценогичними особливостями. У свіжих та вологих суборах оптимальна частка участі дуба у соснових культурах не має перевищувати 10-20 % (один ряд дуба черешчатого розміщують через 3-5 рядів сосни звичайної). Це пояснюється тим, що при малій частці листяних порід у складі культур сосни опад перших не дуже істотно вплине на розкладання органічного опаду останньої. При значній частці листяних порід у культурах сосни дерев сосни на одиниці площі буде мало, через що знижується продуктивність насаджень. У типі С₂ сосна відзначається не лише високою продуктивністю, а й високою якістю деревини.

Розміщення посадкових місць визначається відстанню між рядками посадкових (посівних) місць і відстанню між посадковими (посівними) місцями в ряду. Розміщення садивних місць 3,0x1,0 м дозволяє культурам швидко зімкнутися в рядах, а згодом і в міжряддях. Від цих параметрів безпосередньо залежить густина створюваних культур.

Для типу С₂ (свіжі сугруди) доцільною є схема змішування 5Сз1Дч: 5 рядів сосни звичайної, 1 ряд дубу черешчатого.

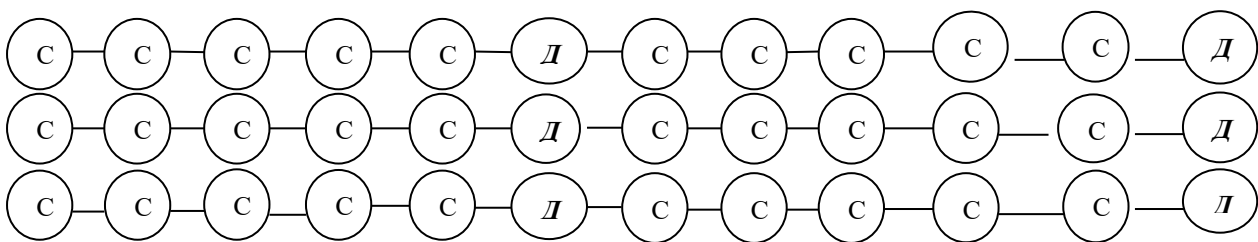

Рисунок 1. Схема розміщення сосни і дубу

Густина лісових культур визначається кількістю рослин на 1 га (S) лісокультурної площі за формулою:

$$N = \frac{S}{a*b} \quad (1)$$

де N – густина культур, шт/га; a – ширина міжрядь, м; b – крок садіння, м.

Метод створення посадки – вручну під меч Колесова. Перед початком садіння проводять частковий обробіток ґрунту - нарізання борізн (трактором Т-130, плуг – ПКЛ-70), так як суцільний обробіток ґрунту не можливий із-за наявності пнів.

На ділянці протягом 4 років проводимуться механічні і ручні догляди, кількістю за весь час механічних 10 разів, ручних - 7 разів.

У процесі вирощування лісових культур часто виникає потреба в їх доповненні - висаджуванні садивного матеріалу на місце рослин, що загинули. Тому через рік доцільно провести доповнення на 20%: висадити сіянці сосни звичайної кількістю 1714 штук та дубу черешчатого 350 штук. Через два роки - доповнення на 15%: сіянці сосни звичайної – 1287 штук, дубу черешчатого – 264 штук. Доповнення проводити також ручним способом садіння - мечем Колесова.

Дослідження показало, що кращими в умовах лісгосподарського підприємства є змішані за складом насадження, якість яких зростає з віком.

Основними напрямками покращення лісокультурної діяльності підприємства є: розширення робіт зі сприяння природному поновленню; використання високоякісного садивного матеріалу, зокрема з покращеними спадковими властивостями; створення культур з веденням до їх складу порід, що відповідають корінним типам лісу.

На більш багатих ґрунтах в лісотипологічних умовах С₂ доцільно створювати деревостани сосни з участю дуба, оскільки перевагою дуба є виключно висока якість деревини. Окрім того, навіть незначна домішка опаду дуба прискорює розклад опаду сосни у 2 рази.

Перелік посилань

1. Вакулюк П.Г. Лісовідновлення та лісорозведення в рівнинних районах України [Текст] / П.Г Вакулюк., В.І. Самоплавський – Фастів: Поліфаст, 1998. -508 с.
2. Гордієнко М.І. Лісові культури [Текст] / Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. - Львів, 2005. -752 с.
3. Дебринюк Ю. М. Оптимізація схем змішування при вирощуванні високопродуктивних культур дуба звичайного за участю хвойних порід. Практичні рекомендації. [Текст] / Дебринюк Ю. М., Калінін М. І. - Харків: УкрНДЛГА, 1991. - 56 с.

Пиріг М.М., магістр групи ЗМЛС-201

Національний університет «Чернігівська політехніка», pirighunter@gmail.com

Науковий керівник: Корма О.М., к.б.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка», korma.a@ukr.net

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ В МИСЛИВСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Згідно Закону України «Про мисливське господарство та мисливодство» мисливодство – це вид спеціального використання тваринного світу шляхом добування мисливських тварин, що перебувають у стані природної волі або утримуються в напіввільних умовах у межах мисливських угідь [1].

Мисливські господарства непокоять проблеми випалювання сухої рослинності та потраф лісових культур дикими тваринами. Але, на жаль, на сьогоднішній день на законодавчому рівні не прийнятий жодний нормативний акт «Про відшкодування збитків, завданих дикими тваринами землевласникам та землекористувачам», в якому був би розписаний механізм таких розрахунків і джерело фінансування.

Аналізуючи проблемне питання щодо сучасного стану популяції лося в Україні в цілому і на території Чернігівської області зокрема, перспективи його експлуатації та відтворення, шляхів досягнення балансу між лісокористувачами та користувачами мисливських угідь, необхідно сказати наступне.

У нашій державі єдині, хто вкладає кошти в охорону та відтворення диких тварин, в тому числі і лосів, це користувачі мисливських угідь. Жодна інша структура, ні громадська, ні державна на відтворення поголів'я лосів коштів не витрачає і жодної державної програми по збереженню цього виду немає.

Ось чому саме користувачі мисливських угідь найбільш зацікавлені в тому, щоб поголів'я лосів в угіддях не зменшувалось і знаходилося на оптимальному рівні для подальшої його збалансованої господарської експлуатації протягом багатьох років користування угіддями.

Занесення лося до Червоної книги України, яке відбулось – може мати негативні наслідки для ведення мисливського господарства.

З року в рік державні підприємства лісової галузі вимушені витратити великі державні кошти на відновлення і реконструкцію посаджених лісових культур внаслідок того, що вони в багатьох регіонах області пошкоджуються, а в деяких випадках і повністю знищуються